

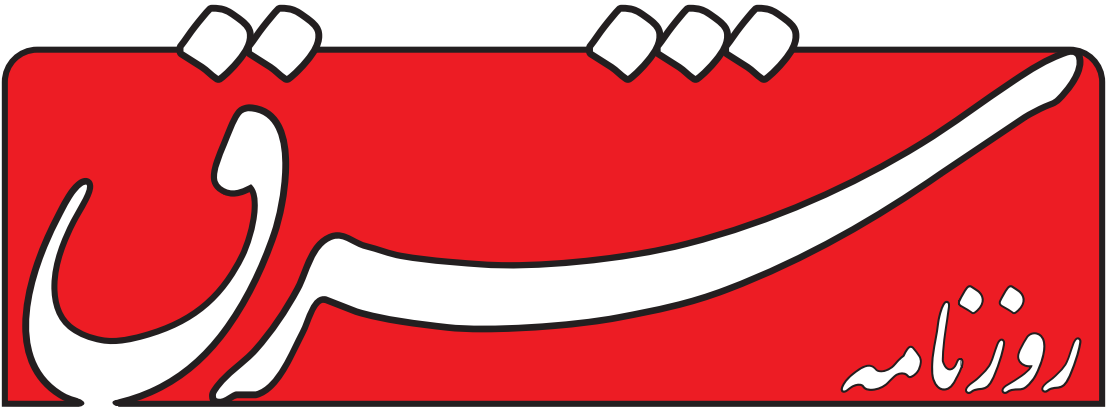
رئیس قوه قضائیه:

گزارشگران فساد و ناهیان از منکر مورد حمایت قرار می گیرند

گروه سیاست: رئیس قوه قضائیه در جلسه شورای عالی قوه قضائیه با اشاره به بیانات مقام معظم رهبری که در ارتباط تصویری با رئیس و مسئولان عالی قضائی و همچنین رؤسای کل دادگستری های سراسر کشور ایراد شد، با یادآوری...

صفحه ۲

سه شنبه ۱۰ تیر ۱۳۹۹ - ۸ ذی القعدة ۱۴۴۱ - ۳۰ ژوئن ۲۰۲۰

ابطحی: قطعا یکی از کاندیداهای ۱۴۰۰ عارف است

عزم عارف برای پاستور؟

گروه سیاست: اظهارنظرها درباره استعفای عارف از شورای عالی سیاست گذاری اصلاح طلبان همچنان ادامه دارد و هنوز معلوم نیست که علت استعفای عارف چیست و چرا این استعفا بعد از چهارماه اعلام شده است. محمود صادقی...

صفحه ۲

سرمقاله

مقررات کاغذی علاج کار نیست

کامبیز نوروزی . حقوق دان

یک دستور، تصویب نامه باشد یا دستورالعمل یا قانون، زمانی واقعا دستور است و در جامعه و برقراری نظم اثر می گذارد که اجراشدنی باشد.

اگر قانون یا تصویب نامه ای اجراشدنی نباشد، اسمش قانون یا تصویب نامه است؛ ولی در عمل چیزی نخواهد بود. این نوع مصوبات، مقررات کاغذی اند.

آخرین نمونه این نوع مقررات چیزی است که رئیس جمهور برای مهار روند رو به افزایش خانه خراب کن اجاره بها اعلام کرد. ایشان گفته است: «مقرر کردیم اجاره بها از فردا در تهران نمی تواند ۲۵ درصد بیشتر از سال قبل باشد. در دیگر کلان شهرها از ۲۰ درصد بیشتر نباید باشد و در بقیه شهرها هم بیشتر از ۱۵ درصد. این مبنایی برای افزایش اجاره بهاست.»

این تصمیم را چه مرجعی گرفته است؟ آن مرجع آیا اختیار قانونی برای وضع چنین مقرره ای داشته است؟ مداخله در قیمت گذاری مسکن بر چه مبنای حقوقی و اقتصادی انجام شده است؟ همه این پرسش ها به جای خود؛ اما نکته اصلی یک چیز دیگر است. دولت، با هر مرجع دیگری، چگونه می خواهد این تصمیم را اجرا کند؟ صاحبان املاک چقدر به این تصمیم گردن می نهند؟ اگر مالکان آن را رعایت نکنند، دولت می خواهد چه کند؟ دولت یا دادگاه ها چه ابزاری برای نظارت بر اجرای این «مقرره» در اختیار دارند و چگونه اجرای این مقرره را تضمین کنند؟

این نوع تصمیم ها بیش از هر چیز نشان دهنده فقدان تفکر و تأمل و تعمقی برای دیدن مشکلات موجود و آلام مردمان و مقابله با بحران هاست.

با دو مثال این پرسش ها روشن تر می شوند. مثال اول: موجر (مالک) با مستاجر به توافق می رسند که مبلغ اجاره بها برای سال جدید، مثلا ۳۰ درصد افزایش پیدا کند. هر دو رضایت دارند.

وقتی هر دو رضایت دارند، دولت یا دادگاه ها چه می توانند بکنند؟ مستاجر که راضی باشد و نرود اعتراض بکند، دولت می خواهد چه بگوید؟ اگر دولت از این قرارداد باخبر شد، می خواهد با آن موجر و مستاجر و آن قرارداد اجاره چه کند؟

مثال دوم: موجر و مستاجر به توافقی برای میزان افزایش اجاره بها نمی رسند. بعد موجر می گوید نمی خواهم قرارداد اجاره را تمدید کنم. مستاجر با استناد به این مصوبه که خبر داده اند، به یک جا عرض حال می برد. آن مرجع می خواهد چه کند؟ می خواهد همه اصول اساسی حقوقی و فقهی قراردادها را زیر پا بگذارد و موجر را ملزم و مجبور به تمدید اجاره کند؟ چگونه؟ معلوم است که ناممکن است.

چنین «مقرره» ای که البته متن کامل آن هنوز منتشر نشده است، نمی تواند صورت عملی به خود بگیرد و نمی توان آن را اجرا کرد و یکی از همان «مقررات کاغذی» است؛ مقرراتی که فقط روی کاغذ زنده اند و بیشتر به طعنی نابجا و تلخ شباهت دارد تا یک دستور حقوقی.

برای آنکه معلوم شود این نوع تصمیم ها تا چه حد بی اثر و غیرعملی اند، می توانیم به وضعیتی بپردازیم که در کشور نگاهی بیندازیم. بنیض اصلی ارز در اختیار دولت است، بیشترین درآمد ارزی ایران از محل صادرات نفت است. در ایران ارز ابتدا به دست دولت می رسد و بعد دولت است که با خرج کردنش آن را وارد بازار می کند. چندین قانون غلط و شدادی هم وجود دارد که معاملات غیرقانونی را گاه تا حد مرگ مجازات می کند؛

ادامه در صفحه ۴

اینتریل ایران خواستار نمونه دی ان ای قاضی منصوری شد

تشکیک در هویت یک جسد

رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس: یکی از گمانه ها حذف منصوری توسط باندی مخوف در کشور است

صفحه ۲

روایت فضل الله صلواتی از بمب گذاری دفتر حزب جمهوری اسلامی
موضوع جلسه؛ آشتی کنان
آیت الله بهشتی و محمد منتظری
خوانش سیاسی از دو ترور تاریخ به روایت جناحی

صفحه ۶

عکس: مسلم نجی کلاهی، چهاران

یادداشت

ذات دلار؟!

ندارد و این ارزش در رابطه عرضه و تقاضا و انتخاب خریداران تعیین می شود یا به عبارتی «مطلوبیت امری ذهنی است که به ارزیابی یا ارزش گذاری بازیگران اقتصادی در بازار بستگی دارد؛ بنابراین ذاتی خود کالا یا خدمت نیست».

در تعاریف اقتصادی «قیمت کالا در میان دو مرز مطلوبیت مصرف کننده از آن کالا و مطلوبیت تولیدکننده قرار می گیرد. مرز بالای قیمت مطلوبیت

کالا از نظر خریدار و مرز پایین قیمت مطلوبیت کالا از نظر فروشنده تعیین می شود؛ یعنی یک خریدار تا چه میزان حاضر است بابت یک کالا بپردازد و یک فروشنده پایین ترین قیمتی را که با آن حاضر است کالا را به فروش برساند، چقدر است». تمثیل «قیچی» آلفرد مارشال اشاره به همین معادله است و اینکه «تعیین کننده نهایی قیمت، نسبت بین عرضه و تقاضاست» یا در تعریفی دیگر «ارزش یک کالا به وسیله مطلوبیت نهایی و با برآورد ذهنی مصرف کننده سنجیده می شود؛ یعنی اینکه مصرف کننده فکر می کند یک کالا تا چقدر برایش سودمند و باارزش است».

ساموئل بیلی در «رساله انتقادی درباره ماهیت، اندازه گیری و علل ارزش» (۱۸۲۵) که از نظر شومپتر از شاهکارهای علم اقتصاد است، عنوان می کند که ارزش اقتصادی عرصه ارزیابی نسبی است و مفاهیم و مقادیر مطلق در آن جایی ندارند. او می گوید مفهوم ارزش (اقتصادی) هنگامی مطرح می شود که اشیا از نظر رجحان یا مبادله مورد مقایسه با یکدیگر قرار می گیرند. ارزش (اقتصادی) یک شیء در مقایسه معلوم می شود؛ بنابراین «ارزش» یک

متغیرهای اقتصادی، سیاسی و روانی در مقایسه با نرخی که امروز در بازار خریدوفروش می شود، حتما پایین تر است» (رساله ها - ۹۹/۴/۱). جالب است بدانیم که هم ایشان حدود یک سال و نیم قبل و در واکنش به افزایش نرخ دلار به حدود ۱۴ هزار تومان نیز گفت: «تلاش می کنیم که نرخ ارز به ارزش ذاتی خود بازگردد. نرخ های فعلی، قیمت واقعی و ذاتی ارز نیست» (رساله ها - ۹۸/۱۰/۱۸).

اعتقاد به وجود «ذات» برای ارزهای خارجی مختص دولتی ها و مقام پولی کشور نیست و در بخش خصوصی هم هستند افرادی که برای دلار «ذات» قائل اند؛ چنان که رئیس کنفدراسیون صادرات عنوان می کند: «قیمت ذاتی دلار اعداد و ارقامی که امروز می بینیم، نیست» (رساله ها - ۹۹/۴/۳) با رئیس اتاق ایران و چین که در روزهای دلار ۱۴ هزارتومانی گفته بود: «ارزش ذاتی دلار و دیگر ارزها ارقامی نیست که اکنون در بازار ارزی کشور وجود دارد؛ حتی ارقامی که در سامانه نیما هم وجود دارد، نرخ واقعی دلار نیست» (رساله ها - ۹۷/۱۱/۲۹).

براساس این به نظر می رسد نه جایگاه یا منافع اقتصادی بلکه درک غلط از قیمت کالاها و خدمات و در اینجا نرخ «ارز» است که سبب چنین سو،تفاهم هایی می شود و امکان حل مسئله را عملا غیرممکن می کند؛ چراکه تا این فهم اصلاح نشود، اکثریت غالبی از مسئولان و دست اندرکاران اقتصادی متأسفانه دن گیشوت وار به نبرد با آسیب بادی (دلالتان) و واسطه ها و صادرکننده ها و مصرف کننده ها (...) مشغول خواهند بود و نه حل درست مسئله.

اما واقعیت آن است که هیچ کالایی ارزش ذاتی

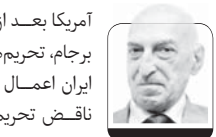

حسین حقیق کارشناس اقتصادی

آیا دلار «ذات» دارد و این «ذات» آن چنان که «ذات گرایان» باورمندند، ثابت است و دست یافتنی؟! دیگر کالاها و خدمات چطور (مثلا ارزش سهام یا دستمزد کارگران یا قیمت گوشت و مرغ و...)؟ آیا آنها نیز ذات و ارزش ذاتی دارند و می توان آن ارزش را محاسبه و قیمت گذاری کرد؟ آیا می توان از کالاها و خدمات «خوش ذات» که قیمت شان افزایش نمی یابد یا کمتر افزایش می یابد و «بد ذات» که تمایلات افزایشی دارند، سخن گفت؟!

این سؤالات از آن رو طرح شد که در سال ها و شاید دهه ها و به ویژه در روزهای جهش ناگهانی قیمت ارزهای خارجی، این سخن از مسئولان و گاهی فعالان اقتصادی شنیده می شود که این افزایش قیمت ها مصنوعی و ساختگی و به سبب ایجاد تقاضای کاذب واقع شده و کار دلالتان و واسطه ها و حتی دشمنان خارجی بوده و منطق بسر «ذات» پول های خارجی نیست؛ بنابراین جای نگرانی برای شهروندان نیست و عنقریب با رفع تقاضای کاذب و بگرویند دلالتان و واسطه ها، دلار به «ذات» واقعی خود که قیمتی پایین تر از قیمت بازار است، بازمی گردد!

آخرین اظهارنظرهای این گونه سخنان چندی پیش رئیس بانک مرکزی است که در یادداشت اینستاگرامی خود درباره افزایش نرخ دلار به ۲۰ هزار تومان، نوشت: «ارزش ذاتی نرخ ارز با در نظر گرفتن

ایران و آمریکا، نقطه سر خط

داوود هر میداس باوند
استاد روابط بین الملل

آمریکا بعد از خروج یک جانبه از برجام، تحریم های سختی را علیه ایران اعمال کرده و کشورهای ناقض تحریم ها را به سختی مجازات می کند. ترامپ و وزیر خارجه او بارها تهدید کرده اند آمریکا در تعامل با شرکت ها یا دولت هایی که تحریم های مضاعف ایالات متحده علیه ایران را نقض کنند، تجدیدنظر می کند و آنها را از مواهب تجارت با آمریکا، محروم خواهد کرد. کشورهای اروپایی نشان داده اند با وجود اعلام حمایت از برجام، در بهترین حالت درباره تلاش های اخیر آمریکا، نگاه منتع دارند. زمانی که دونالد ترامپ به طور رسمی آمریکا را از توافقی هسته ای خارج کرد، پیش شرط مذاکره با ایران بود. اروپایی ها به دلایل امنیتی هم بر حمایت و پایبندی به برجام تأکید دارند و هم در قالب ناتو، به حضور نیروهای ایالات متحده برای دفاع از اروپا در مقابل روسیه نیازمند هستند و خط مشی و سیاست شان در راستای مطالبات آمریکا است. روسیه و چین هم به عنوان دیگر شرکای برجام، در ظاهر از موضع ایران حمایت می کنند؛

ادامه در صفحه ۴

برادر گرامی جناب آقای محمد خدادی

معاون محترم مطبوعاتی وزارت ارشاد

مصیبت وارده را به جناب عالی و خانواده محترم تسلیت عرض می کنم. از خداوند سبحان برای آن مرحومه علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر آرزو مندیم.

مهدی رحمانیان

ارتباط با روزنامه شرق

SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

خبر به وقت شرق

هر شب در کانال تلگرامی شرق

@sharghdaily

روزنامه شرق

تحويل روزنامه در منزل
یا محل کار شما

۸۸۹۰۳۵۴۸

بدون هزینه ارسال

